

Dokumentnamn: Receptförskrivning av receptfria läkemedel		Revision: 02
Dokumenttyp: 8.5.0.1.1-8 riktlinjer	Dokumentnummer: 25-265	
Detta dokument gäller för: Hälso- och sjukvården	Programområde/Funktionsområde: LSG Läkemedel	
Dokumentansvarig: LSG Läkemedel	Beslut av: Hälso- och sjukvårdsdirektör	
Beslut datum: 2026-01-19	Nästa revidering: 2027-02-15	

Receptförskrivning av receptfria läkemedel

Det finns möjlighet att köpa receptfria läkemedel för behandling av en del åkommor. I Region Blekinges lista på rekommenderade läkemedel finns flera läkemedel som kan köpas utan recept. I oktober 2025 kom en gemensam nationell rekommendation som nu ersätter den som fanns i Region Blekinge tidigare. Den nya rekommendationen finns även att hitta via denna länk: [Rekommendation för läkemedel som även kan köpas receptfritt - Samverkanläkemedel](#)

Syftet med rekommendationen är att avlasta sjukvården från vårdkontakter kring receptförskrivning vid tillstånd där behandling under kortare period kan anses som egenvård.

Receptfria läkemedel rekommenderas vid två typer av tillstånd:

1. **Kortare sjukdomstillstånd av egenvårdskaraktär**, där den totala användningen inte förväntas överstiga 90 dagar sammanlagt under ett år, förutsatt att patienten är trygg med orsaken till besvären. Om orsaken till besvären är oklar behövs i regel bedömning innan hänvisning till receptfri behandling är aktuell. Exempel på tillstånd av egenvårdskaraktär är pollenallergi, övergående smärttillstånd, dyspepsi och förstoppning.
 - *Undantag* kan vara planerad behandling, till exempel smärtlindring efter ett ingrepp, eller i de fall där det är extra viktigt att säkerställa behandling.
2. **Långvariga tillstånd som inte beror på sjukdom**, till exempel torrhet i hud, ögon och slemhinnor hos äldre, utan konstaterad sjukdom (såsom eksem, psoriasis, iktyos eller Sjögrens syndrom). Detsamma gäller kosttillskott/vitaminer utan konstaterat bristtillstånd och uppföljning.
 - *Undantag* kan vara om tillståndet orsakats av sjukvården, till exempel genom ett kirurgiskt ingrepp eller genom biverkan av ordinerat läkemedel.

För ovanstående tillstånd ska alltså recept i regel *inte* utfärdas, utan patienten hänvisas till receptfria alternativ. Det gäller även patienter med frikort, barn och asylsökande. Det inkluderar även patienter med övertaget läkemedelsansvar, såsom hemsjukvård eller särskilt boende, i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagens (2017:30) mål om vård på lika villkor. Oavsett om förskrivning till dessa patienter sker via journalsystemet eller i Pascal (dosdispenserade läkemedel), kan till exempel omsorgsjournal användas för att dokumentera receptfria läkemedel.

